

veertiende zondag door het jaar A
9 juli 2017

De maanden juli en augustus betekenen voor veel mensen dat het weer tijd is om op adem te komen, om rust en verkwikking te vinden. De boog kan niet altijd gespannen zijn. Je moet op zijn tijd ook jezelf hernemen, hervinden misschien. En hoeveel mensen snakken niet naar een stukje stilte in de hectiek van alledag?

Langs allerlei wegen komen daarom ook deze zomer weer de vakantie-aanbiedingen onze huiskamer binnen, worden er voor steeds minder geld steeds exotischer bestemmingen voorgespiegeld. Met de bedoeling dat er natuurlijk reizen worden gepland en dat er geld gaat rollen. En eerlijk gezegd: het ziet er veelal aantrekkelijk uit en het appelleert aan een gevoel dat je soms kan bekruipen, dat je toch echt nog eens die bepaalde kant van de wereld moet verkennen.

Ingaan op dat alles kan letterlijk onze horizon verbreden en het is goed om eens in een heel andere omgeving te verkeren. Maar de kerkvader Augustinus zou, wanneer je hem hierover enthousiast zou vertellen, misschien een kleine kanttekening plaatsen. Hij schreef ooit: 'De mens maakt reizen om zich te verwonderen over de hoogte van de bergen, over de geweldige golven van de zee, over de lange loop van de rivieren, over de uitgestrektheid van de oceaan, over de eeuwige kringloop van de sterren; maar aan zichzelf gaat de mens zonder verwondering voorbij'.

Stilte en verkwikking zoeken is goed. Maar er is het gevaar dat je steeds verder zoekt, terwijl de sleutel misschien heel wat dichterbij ligt. Je kunt, om zo te zeggen, alle wegen van de wereld bewandelen, alle zeeën en stromen bevaren en alle mogelijke bergen en steilten bedwingen, zonder echter ook maar een klein beetje dichterbij de schoonheid en pracht te komen die God zelf in je heeft neergelegd. Hij, de gever van alle leven, heeft je al gezien nog voor je geboren werd. Hij heeft je ondervangen met zijn ogen van liefde, met zijn hart en zijn handen vol mededogen.

Dat is een mysterie dat ons mensen te boven gaat, een wonder van wijsheid waar we niet bij kunnen. Hij die met ons reizen en rusten vertrouwd is, Hij heeft ons bezocht en gezien. Hij is voor mij en achter mij, heeft zijn hand op mij gelegd, zegt psalm 139, en ik kan niet nalaten het vervolg te citeren:

Hoe zou ik ooit ontkomen aan uw Geest
en waarheen vluchten, Gij ziet mij overal.
Beklim ik de hemel, Gij zijt in de hemel,
daal ik af in de aarde, daar vind ik U ook.
En vlieg ik mee met het morgenrood
tot aan het uiterste strand van de zee,
ook daar zou uw hand mij verder helpen,
ook daar hield uw machtige hand mij vast.

We horen hoe de dichter van deze psalm zich verwondert. Over Gods aanwezigheid, waaraan hij niet kan ontkomen. Overal is Hij nabij, nooit heeft Hij niets met zijn mensen. En zo leert de dichter ook naar zichzelf te kijken met Gods ogen. Niet zoals de mensen naar hem kijken, maar met ogen van liefde en vooral met een blik van verwondering. Hij vervolgt:

Uw schepping ben ik in hart en nieren,
Gij hebt mij geweven in de schoot van mijn moeder.
Ik dank U, Gij hebt mij zo wonderlijk gemaakt,
ontzaglijke wonderen zijn al uw werken.
Door U ben ik gekend, mijn ziel en mijn gebeente,
in mij was niets voor uw ogen verborgen
toen ik werd gevormd in het diepste geheim,
prachtig gevlochten in de schoot van de aarde.
Ik was nog ongeborn, Gij hadt mij al gezien,
en al mijn levensdagen stonden in uw boek
nog voordat Gij er één van hadt gemaakt.

Die verwondering over Gods aanwezigheid in de schepping en in zijn eigen leven, biedt een opening om Hem te leren kennen met het hart, en om jezelf te ontwaren met nieuwe ogen. En misschien is het precies deze verwondering waarop Jezus ons wijst in het evangelie van deze zondag.

Komt allen tot Mij die uitgeput zijt en onder lasten gebukt
en Ik zal u rust en verlichting schenken.
Neemt mijn juk op uw schouders en leert van Mij:
Ik ben zachtmoedig en nederig van hart
en gij zult rust vinden voor uw ziel
want mijn juk is zacht en mijn last is licht.

Wij leren naar onszelf te kijken met de ogen van God. Hij, Jezus, in wie God onder ons is komen wonen, ziet ons in onze dorst naar leven en geluk. Hij ziet wat wij meetorsen aan bagage op onze levensreis. Hij kent onze onmacht en ons ongeluk. Hij huilt mee als mensen tegen de grond gaan. En degene die de weg niet meer volgt, zoekt Hij net zo lang totdat Hij hem vindt. Hij luistert naar ons levensverhaal zoals niemand dat ooit heeft beluisterd. Want dat verhaal moet keer op keer worden verteld voordat alles wat erin zit is gehoord. Zijn geduld en vergeving werken helend en bevrijdend.

Dat alles wil natuurlijk niet zeggen dat je zelf geen eigen verantwoordelijkheid meer hoeft te dragen. Of dat je niets ergers meer overkomen kan. Maar de deemoedige blik van Jezus, zijn barmhartigheid en mededogen, zijn compassie, leggen ons een juk op dat helpt om ons leven te dragen en juist onze verantwoordelijkheid in te zien en te nemen. Het juk van Jezus dragen wil zeggen: bevrijd zijn van het juk dat

we onszelf hebben toegemeten of dat anderen ons opleggen. Hij immers is naast ons komen staan. En zonder zijn compassie zouden we gemakkelijk aan onszelf voorbijgaan. Zijn juk dragen leert ons om mens te zijn onder Gods oog.

Dit te vatten – het is voor menigeen te wonderbaar, te verheven. Je reikt er niet toe. Het is ook niet op één zondag uit te leggen. Je hebt er een leven voor nodig om Gods blik van barmhartigheid in je toe te laten zonder je ogen af te wenden en je te verschuilen. Het is een hele weg te leren zien wie je zijn mag in Gods ogen. Inderdaad: de langste reis is de reis naar binnen.

In dit uur, deze viering van Eucharistie, gaan wij daarom tot Jezus, met al wat wij zijn, met onze bagage en onze kwetsuren die we onderweg hebben opgelopen. Hij wil ons verwelkomen, ons verhaal beluisteren, ons heel maken, en zijn leven aan ons reiken. Hij laat ons niet gaan voordat Hij ons zegent. Hij laat ons niet gaan zonder Hem. Dat Hij bij ons blijvend vergezellen mag als onze laatste reisgenoot.